

Námskrá 5. bekkur

Íslenska

Áhersla er lögð á frumþætti móðurmálsins, sem eru talað mál, hlustun, lestur og ritun. Leitast er við að auka orðaforða, efla málskilning og örva málnotkun nemenda eins og unnt er. Í grófum dráttum má skipta íslenskunáminu niður í fjóra flokka, talað mál og framsögn, hlustun og áhorf, lestur og bókmenntir, ritun og málfræði.

Vinnulag: Unnið eftir kennsluaðferðinni Læsisfimmán (Daily 5). Áhersla er lögð á fjölbreyttar vinnuaðferðir í einstaklings, para og hópvinnu. Mikil samþætting er í námi nemenda og er reynt að tengja lesturinn við sem flestar námsgreinar. Aðferðir leiðsagnarnáms eru nýttar þar sem lögð er áhersla á vaxandi hugarfar, árangursríka samvinnu og gagnvirkkan lestur.

Vitnisburður: Nemendur fá umsögn í metanlegum hæfniviðmiðum sem eru sýnileg í Mentor.

A	Framúrskarandi hæfni og frammistaða í námi með hliðsjón af hæfniviðmiðum námsgreinar eða námssviðs.
B+	Notað þegar hæfni er sambærileg þeirri lýsingu sem á við einkunnina B og að hluta til þeirri lýsingu sem á við einkunnina A.
B	Góð hæfni og frammistaða í námi með hliðsjón af hæfniviðmiðum námsgreinar eða námssviðs.
C+	Notað þegar hæfni er sambærileg þeirri lýsingu sem á við einkunnina C og að hluta til þeirri lýsingu sem á við einkunnina B.
C	Sæmileg hæfni og frammistaða í námi með hliðsjón af hæfniviðmiðum námsgreinar eða námssviðs.
D	Hæfni og frammistöðu í námi ábótavant með hliðsjón af hæfniviðmiðum námsgreinar eða námssviðs

Lesfimi er mæld sem rétt lesin orð á mínútu.

Lesfimiviðmið Menntamálastofnunar eru nýtt til viðmiðunar fyrir hvern árgang.

Lesfimiþróf eru metin þrisvar sinnum á vetri, sept., jan. og maí.

https://mms.is/sites/mms.is/files/lesfimividmid_mms.pdf

5.bekkur - maí viðmið

90% viðmið 90 orð á mín. 50% viðmið 140 orð á mín. 25% viðmið 160 orð á mín.

Orðarún: lesskilningspróf eru lögð fyrir í desember og maí.

Kennarar: Berglind Waage og Hjördís Guðmundsdóttir

Tímaáætlun: Miðað er við ca. 7 kennslustundir á viku.

A	A
B+	B+
B	B
C+	C+
C	C
D	D

Námskrá 5. bekkur

Íslenska

Grunnþættir menntunar

Grunnþáttur	Nemandi:
Heilbrigði og velferð :	• getur tjáð hugsanir, skoðanir og tilfinningar sínar, • áttar sig á styrkleikum sínum og áhugasviði, • þekkir styrkleika sína og byggir upp góða sjálfsmynd.
Jafnrétti	• virðir jafnan rétt einstaklinga, • ræktar hæfileika á eigin forsendum, • getur rýnt í margskonar texta án fordóma, • áttar sig á mismunandi þjóðfélagshópum í samfélaginu sem þurfa að • vinna saman á jafnréttisgrundvelli.
Lýðræði og mannréttindi	• getur valið sér viðfangsefni út frá áhugasviði og styrkleika, • ber virðingu fyrir manngildi hvers og eins, tileinkar sér lýðræðisleg vinnubrögð.
Læsi	• getur lesið sér til gagns og gleði, • getur lesið fjölbreyttan texta og notað til þess mismunandi lestraraðferðir, • vinnur á fjölbreyttan hátt með læsi eins og t.d. menningarlæsi, umhverfislæsi og upplýsingalæsi, • skapar eigin merkingu og bregst á persónulegan og skapandi hátt við því sem hann les, • þekkir til mismunandi umræðuhefða og orðanotkunar.

Námskrá 5. bekkur

Sjálfbærni	• notar íslensku á fjölbreyttan og skapandi hátt, • getur rökrætt um margvísleg álitamál og ágreiningsefni, • beitir gagnrýnni hugsun og getur sett sig í spor annarra, tekur virkan þátt í skólstarfinu.
Sköpun	• nýtir ímyndunaraflið til að leika sér með ýmsa möguleika tungumálsins, • tjáir eigin skoðanir og tilfinningar á fjölbreyttan hátt.

Íslenska við lok 5. bekkjar:			
Hæfniviðmið	Námsefni	Kennsluhættir	Námsmarkmið

Námskrá 5. bekkur

<u>Talað mál, hlustun og áhorf</u> Tjáð sig skýrt og áheyrilega og gert sér grein fyrir gildi góðrar framsagnar Tekið þátt í samræðum og rökræðum samkvæmt reglum. Átt góð samskipti, hlustað, gætt tungu sinnar og sýnt viðeigandi kurteisi. Hlustað af athygli og beitt þekkingu sinni og reynslu til að skilja það sem sagt er og greint frá aðalatriðum.	• upplestur á eigin efni og annarra • ýmis viðfangsefni sem þjálfar talað mál, hlustun og áhorf • Benjamín dúfa	• hlusta á upplestur • umræðu- og spurnaraðferð • námsleikir • margmiðlun	Að nemandi: • geti lesið skýrt og áheyrilega og átti sig á gildi þess að lesa frambærilega • geti hlustað af athygli og endursagt það sem sagt er eða hlustað á • geti sýnt kurteisi og átt góð og uppbyggileg samskipti
---	---	--	--

Námskrá 5. bekkur

<u>Lestur og bókmenntir</u> • Lesið sér til ánægju og fróðleiks og gert öðrum grein fyrir þeim áhrifum sem texti hefur á hann, • Lesið gamlar og nýjar bókmenntir, þar á meðal þjóðsögur, ljóð, og bókmenntir ætlaðar börnum og unglingum. • Lesið úr einföldum tölulegum og myndrænum upplýsingum og túlkað þær. • Lesið texta við hæfi með góðum hraða og af skilningi, lagt mat á hann og túlkað • Beitt nokkrum hugtökum til að fjalla um form og innihald ljóða, svo sem rím, ljóðstafi, hrynjandi, líkingar og boðskap. • Valið sér fjölbreytt lesefni við hæfi til gagns og ánægju. • Greint nokkur frásagnarform bókmennta og beitt fáeinum bókmenntafræðilegum hugtökum til að efla skilning, svo sem tíma, sjónarhorni, sögusviði og boðskap	• bækur eftir íslenska og erlenda höfunda • Benjamín dúfa • Fyrsti smellur • Orðspor 1 • efni úr samfélags- og náttúrufræði • valin verkefni frá kennara	• Fimman • Ýmis lestur, s.s., gagnvirkur lestur, félagalestur, yndislestur, heimalestur, upplestur og lestur með tímatöku • Einstaklings-, para- og hópavinna. • Gæðatexti lesinn fyrir nemendur • Námsspil • Margmiðlun nýtt við lestur og bókmenntir • Heimsókn á bókasafn	Að nemandi: • geti lesið texta við hæfi sér til ánægju og fróðleiks • geti dregið ályktanir, beinar og óbeinar • þekki uppbyggingu ljóða og ævintýra • þekki mismunandi form ritunar, tíma, sjónarhorn, sögusvið og boðskap • kunni að lesa og fara eftir fyrimælum
---	---	--	---

Námskrá 5. bekkur

<u>Ritun</u> • beitt helstu atriðum stafsetningar og greinamerkja-setninga r og hefur náð valdi á þeim • Skrifað læsilega og af öryggi með persónulegri rithönd, beitt algengum aðgerðum í ritvinnslu, gengið frá texta og notað orðabækur. • Valið textategund, skipulagt og orðað texta, svo sem sögur, frásagnir, lýsingar of fyrirmæli, á þann hátt sem hæfir tilefni • Samið texta þar sem beitt er eigin sköpun,	• ritunarrámmar • Skrift 5 • Orðspor 1 • efni valið af kennara • gagnvirk verkefni	• Fimma (Daily five) • einstaklings-, para- og hópavinna • sögu- og ljóðagerð • skrift • margmiðlun • skriflegar æfingar	Að nemandi: • þekki reglur um tvöfalda samhljóða, n/nn, greini, ng/nk • geti skrifað skýrt og greinilega • geti samið texta frá eigin brjósti og geti nýtt sér reglur um uppbyggingu sögu • geti lesið upp eigin efni og leyft öðrum að njóta • geti skrifað og þekkt mismunandi form ritunar • geti nýtt sér fyrirmyndir við ritun á eigin texta • hafi gott vald á ritun eigin texta í ritvinnslu og þekki helstu skipanir í ritvinnslu

Námskrá 5. bekkur

notið þess að tjá hugmyndir sínar og reynslu og veitt öðrum hlutdeild með því að kynna ritunina eða leyfa öðrum að lesa. Skrifað texta á tölvu og beitt nokkrum aðgerðum í ritvinnslu, vísað til heimilda, skrifað texta með ákveðinn lesanda í huga, á blað eða tölvu			
<u>Málfræði</u> - Gert sér nokkra grein fyrir eigin máli og hefur skilning á gildi þess að bæta það. - Gert sér grein fyrir notagildi íslenskrar málfræði, m.a. við ritun og stafsetningu. - Áttað sig á hvernig orðaforðinn skiptist í sagnorð, fallorð og óbeygjanleg orð og greint	- Málrækt 1 - Orðspor 1 - Annað efni valið af kennara - Gagnvirk verkefni	- Fimma (Daily five) - hópa-, para- og einstaklingsvinna - námsspil og leikir - margmiðlun	Að nemandi: - Geti notað greinarmerkin punt, kommu, spurnarmerki og upphrópun - þekki einkenni og hlutverk sagnorða, fallorða og óbeygjanlegra orða - þekki málsgreinar og geti nýtt sér þá kunnáttu í ritun - hafi skilning á mikilvægi þess að læra íslenska málfræði og geti nýtt sér í vinnu sinni - hafi gott vald við leit heimilda í bókum og á rafrænu formi - þekki algeng orðtök og málshætti og geti notað í textaskrifum

Námskrá 5. bekkur

hlutverk og helstu einkenni þeirra. • Beitt þekkingu sinni á málfræðilegum hugtökum í umræðu um mál, ekki síst eigið mál, talað og ritað. • Nýtt sér kunnáttu og færni til að fletta upp orðum í orðabókum og öðrum gagnabrunnum um mál. • Beitt þekkingu sinni á málfræði við að búa til setningar, málsgreinar og efnisgreinar og gert sér grein fyrir fjölbreytileika málsins. Notað orðtök og málshætti í töluðu máli og rituðu og greint notagildi þeirra í texta. Nýtt orðaforða sinn til að skapa ný orð og orðasambönd og notað þau í texta.			
---	--	--	--

Námskrá 5. bekkur

--	--	--	--